
Kajaanin kaupungin työllisyyspolitiikka huolestuttaa

Työllisyyspalvelut kaupungin vastuulle

Valtion työllisyyspalvelut siirtyivät 1.1.2025 kuntien vastuulle. Muutoksessa on otettava huomioon perustuslain 18 ja rikoslain 14 pykälät, jotka velvoittavat kuntia toimimaan näiden lakien mukaisesti. Muutoksen jälkeen työllisyyspalvelut ovat osa Kajaanin kaupungin peruspalveluja. Uudistuksen tavoitteena on tarjota palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

Uudistuksessa on unohdettu välityömarkkinat

Uudessa työllistämispalvelussa on unohdettu täysin välityömarkkinat, jotka tarjoavat tukea ja turvaa haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille. Ilmeisesti uudistuksen tavoitteena ei kuitenkaan ole hävittää Kajaanin kartalta sosiaalista työllistämistä harjoittavia yhdistyksiä, joita Kajaanissa ja Kainuussa on useita kymmeniä. Yhdistykset ovat Kajaanissa käyttäneet perinteisesti palkkatukea erittäin aktiivisesti erilaisten palvelujen tuottamiseen. Samalla vaikeasti työllistyville henkilöille on tarjottu työllistettävän kannalta mielekästä ja yhteiskunnan kannalta järkevää tekemistä. Työllistämispalveluja koskevassa uudistuksessa kunnan palvelut heikkenevät, sillä yhdistyksien tarjoamat palvelut ovat merkittävä osa kunnan palvelutarjotinta. Samalla kaupungin vetovoima aktiivisena työllistäjänä heikkenee. Heijastusvaikutukset ovat merkittäviä. Taloudelliset menetykset ovat oin 20 000 euroa/hlö /vuosi valtionosuusmenetyksinä ja toimeentulo- ja asumistukimenetyksinä sekä verotulomenetyksinä.

Yhdistykset ovat työllistäneet viimeisen kolmen vuoden aikana noin 1 300 vaikeasti työllistyvää henkilöä. Uudistuksen myötä suurin osa näistä työpaikoista tulee katoamaan. Taloudelliset vaikutukset tulevat olemaan kaupungille noin 6 miljoonaa euroa. Samalla kaupungin Kelalle maksettavat korvaukset lähtevät jälleen nousuun.

Nämä yhdistykset ovat niitä toimijoita, jotka poimivat huomaansa nämä ihmiset, jotka ovat kieli-, luku-, ja ammattitaidottomia, liian uupuneita, kärsivät mielenterveyshaasteista, pyrkivät eroon päihderiippuvuudesta tai pelkäävät mennä ulos rappukäytävään, kun siellä palaa valo. Miten uudistus ja muut työllistämistoimet ovat huomioineet nämä sadat henkilöt, jotka uhkaavat entistä tiukemmin jäädä nyt kotiin ja palveluiden ulkopuolelle?

Työnantajilla ei ole resursseja, osaamista tai ylipäättään intressejä ryhtyä valmentamaan ja huomioimaan näiden henkilöiden tarpeita sosiaalisen vahvistamisen näkökulmista. Meidänkaltaisemme toimijat ajetaan uudistuksessa samalle viivalle kaupallisten toimijoiden kanssa, mikä on epäreilua, sillä toimintamme tarkoitus ei voi olla pelkästään taloudellinen tuottavuus, vaan näiden henkilöiden määrätietoinen valmistaminen tuetusti työelämään.

Työllistävien yhdistysten toiminta ajetaan alas

Kaupungin työllistämispolitiikka, jos sitä nyt yleensäkin on olemassa, tähtää sosiaalista työllistämistä tekevien yhdistysten alas ajamiseen - tai ainakin niiden toiminnan vaikeuttamiseen merkittävästi. Palkkatuesta on luovuttu, sen tilalla on kuntalisä. Se ei kata kaikkia työllistämisestä aiheutuvia kustannuksia. Yhdistyksille myönnettävää työllisyystukea on leikattu. Työllistäviltä yhdistyksiltä löytyy asiantuntemusta ja kokemusta sosiaalisesta työllistämisestä. Sitä ei pidä nyt heittää romukoppaan, vaan hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti. Samaan

Kajaanin kaupunginhallitus
Kajaanin työllisyysjaosto
Kainuu-Koillismaan työllisyysalue
Kaupunginjohtaja
Hallintojohtaja

Esitys

26.2.2025

yhdistykseen ei voida enää palkata henkilöä, joka on aikaisemmin ollut työsuhteessa yhdistykseen. Tämä ns. ”karanteenisääntö” on purettava välittömästi. Kun kaupunki ei voi työllistää vaikeasti työllistyviä eikä yhdistyksillä ole mahdollisuuksia työllistää näitä henkilöitä, jäävät nämä henkilöt tyhjän päälle.

Sosiaaliset työllistämistä tekevät yhdistykset ovat tarjonneet vaikeasti työllistyville henkilöille työelämään valmentavaa toimintaa, osatyökykyisille kuntouttavaa työtoimintaa ja avotyötoimintaa sekä maahanmuuttajille, harjoittelijoille ja muille työelämään tutustujille matalan kynnyksen mahdollisuuden tutustua työelämään ja hakea kokemusta työelämän vaatimuksista. Monelle se on hänen elämänsä ainoa mahdollisuus työllistyä ja päästä osaksi yhteiskuntaa. Tämä mahdollisuus häviää nyt tämän uudistuksen myötä, kun yhdistysten mahdollisuus työllistää näitä henkilöitä vaikeutuu tai häviää kokonaan. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvaessa, uusien työpaikkojen määrän laskiessa ja kuntouttavan työtoiminnan tarpeen lisääntyessä kasvaa sosiaalista työllistämistä tarjoavien yhdistysten tarve ja merkitys entisestään.

Esitys

Esitämme, että Kajaanin kaupunki pitää yhdistyksille suunnatun työllisyystuen **ainakin** samalla tasolla vuonna 2025 (myönnetty 100 000 € + 50 000 bonus), kuin vuonna 2024 (200 000 €). Sillä turvataan järjestöjen työllistämistoiminta vähintäänkin sille tasolla, mitä se on ollut aikaisemmin.

Kajaanissa 20.2.2025

Sosiaalista työllistämistä tekevät järjestöt Kajaanissa:

Nakertaja-Hetteenmäen kyläyhdistys ry.
Setlementti Kainulan kannatusyhdistys ry.
Kajaanin Kv-seura ry.

Kajaani Haka ry.
Etnika Kainuu ry.
Kajaanin Kuohu ry

Kajaanin Spartak ry.
Kajaanin työvoimayhdisty ry.
